

Brann i parkeringshus på Stavanger lufthavn, Sola 7. januar 2020

Brannvesenets håndtering
av hendelsen og nasjonale
læringspunkter

Ole Anders Holmvaag
Fagansvarlig Innsats og Beredskap
Norges Brannskole

Oppdraget

«Evaluering av slokkeinnsatsen - med sikte på å identifisere utfordringer og løsninger ved ulike verktøy og metodikk»

Metode for innsamling og analyse av «Brannvesenets innsats»

- **Dokumentanalyse:**
 - Operasjonslogg og lydlogg
 - BRIS-rapport
 - Relevante avtaler
 - Brannvesenets egen rapport
- **Semi-strukturerte dybdeintervju:**
 - Utrykningsleder Brann
 - Innsatsleder Brann
 - Innsatsleder Politi
 - Utrykningsleder Avinor
 - Vaktleder 110-sentralen
 - Vakthavende Brannsjef
- **Granskningsmetodikk:**
 - Step-analyse (*kronologisk tidslinje*)
 - MTO-analyse (*Mennesket, teknologi, organisasjon*)
 - AcciMap-analyse (*Samtidige faktorer*)

Læringspunkter i datainnsamlingen

- **Ikke utlevert:**
 - Lydlogg fra 110 sentralen
 - Vision-logg fra 110 sentralen
- **BRIS-rapport:**
 - mangler ved utfylling

(BRIS=Brann, Redning, Innrapportering og Statistikk)

- **Intervju:**
 - Intervju gjennomføres for lang tid etter hendelsen

Læringspunkt: Manglende innsatsplan

[..] «Nei, vi tok i fra bilen vår...og så begynte umiddelbart min sjåfør og sjåføren i 1.2 å lete etter kummer. Dette er privatområde, så de kummene som er her, er ikke i mitt kart»

- Brannvesenets rapport viser at det var vanskelig å finne brannkummene rundt flyplassen.
- Dette var fordi de er knyttet til et privat vannverk, og dermed ikke var automatisk lagt til i systemet som brannvesenet bruker for å finne brannvannsforsyning

Innsatsplan bør utarbeides for objekt som har særskilte utfordringer ved brannbekjempelse og/eller høy risiko ved brann.

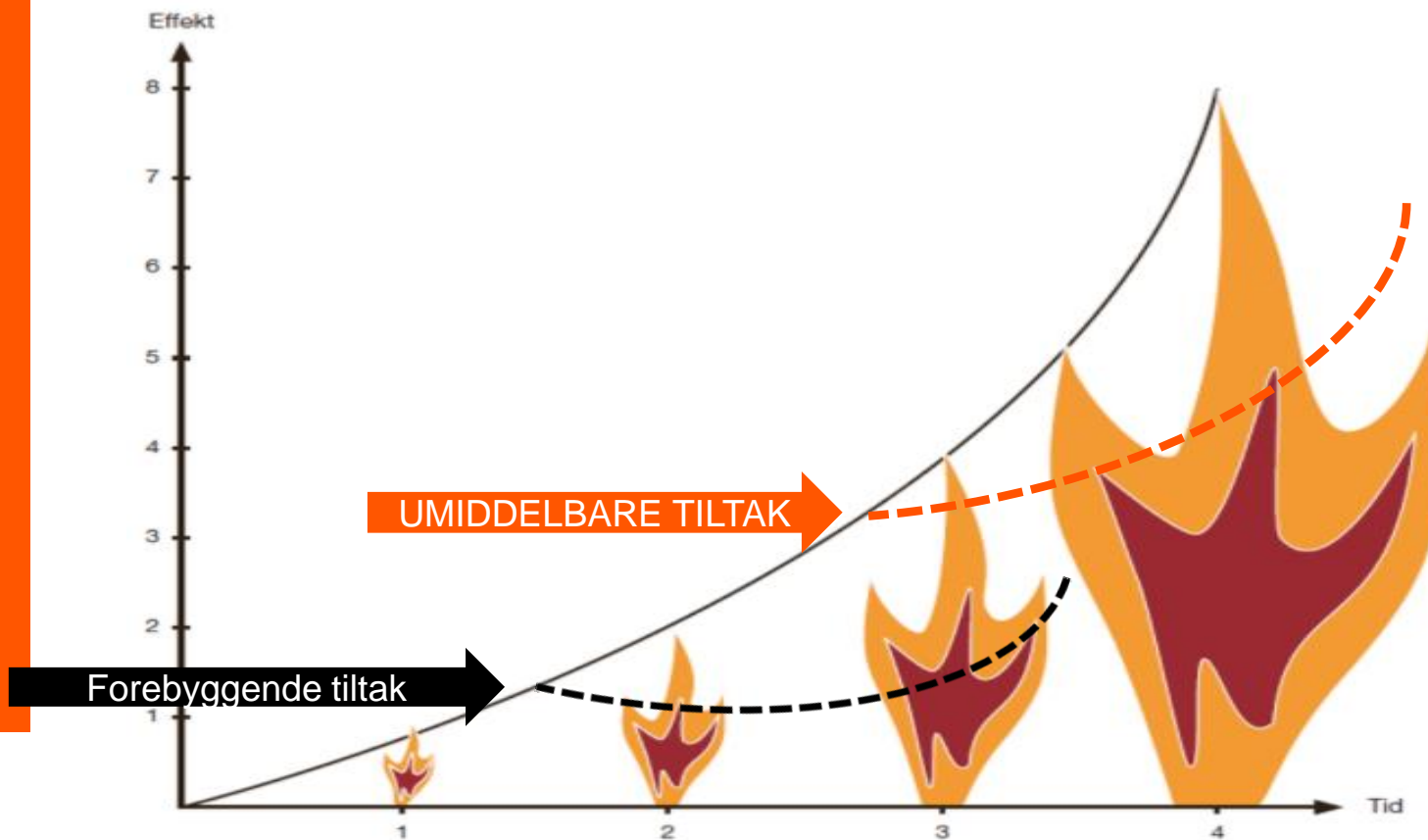
Akuttfasen

- 110-sentralen utkalte med hendelsestype "bilbrann" til innsatsstyrken. Dette «trigger» 1 enhet
- Derved oppsto det forsinkelse i utkallingen av brigadesjef (S03), overordnet vakt (S01) og flere slukkeenheter.
- Først da 110-sentralen sendte en ny utkalling med hendelsestype "brann i bygning", fikk alle relevante enheter utkallingen.

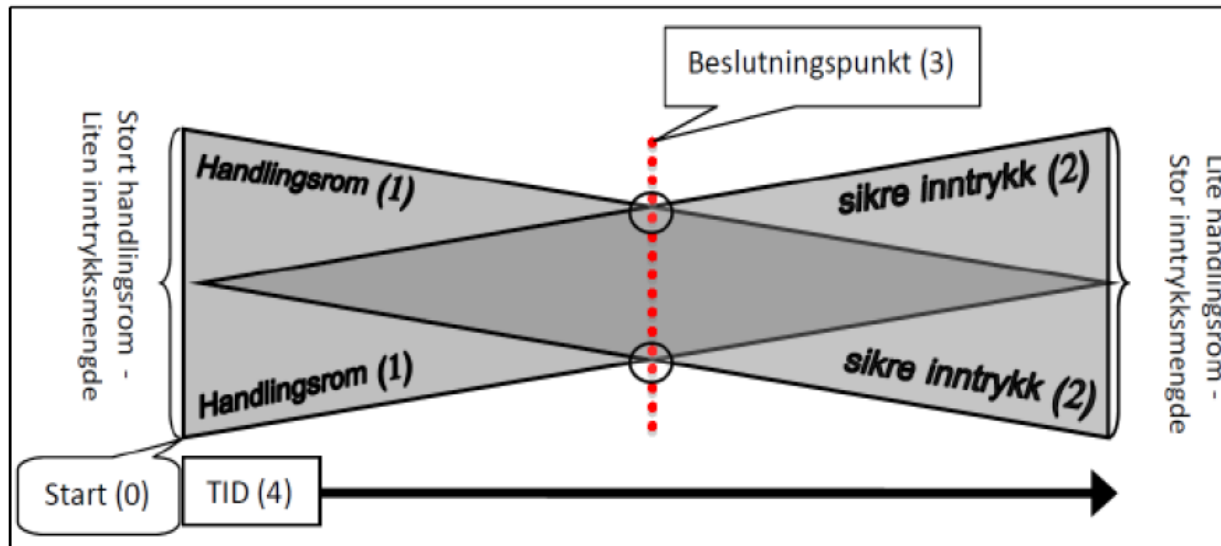
Det burde vært valgt flere enheter i den initiale utkallingen fra 110-sentralen. Ut fra potensialbasert taktisk ledelse, bør man ut fra potensialet i hendelsen skalere hendelsen med utkalte ressurser (Most likely/Worst case)

Doblingsprinsippet

"I det jeg ser inn i parkeringshuset....i det jeg kommer. Så får jeg en sånn liten touch av... Dette kan vi faktisk klare å ta! For da ser jeg 4-5 biler som brenner. Men så går jeg ut, kler på meg jakken, tar på meg to radioer, BAPS og Brann 0, det går litte grunn tid... jeg anslår...ett minutt, kanskje to, på å kle meg opp. I det jeg går imot brannen... så ser jeg....uff! Dette er gone!"

Du vet mer, men kan gjøre mindre....

- «[...] Ja, det var litt kritisk i starten. Og klart det går jo litt vann med en gang, for folk gir jo på det de har»

Manglende, umiddelbare tiltak – Viktigheten av å «bryte kurven»

«Det gikk så fort, dette her... Det ble ikke satt i gang umiddelbare tiltak»

- I intervjuene fremkommer det **ikke** informasjon om at forberedende, endelige og alternative tiltak ble vurdert
- Første enhet fra Avinor (Panter 1), kunne iverksatt som umiddelbart tiltak å bruke slökkemiddel fra vannkanonen på brannen. Dette er en kanon som leverer opp til 6 000 liter vann per minutt.
- Det var mennesker i bygget som var under evakuering, og bruk av vannkanon ble vurdert opp mot risiko for liv og helse.
- Det ble ikke vurdert andre umiddelbare tiltak.
- Avinor bisto politiet med å evakuere folk ut av bygget.

Manglende felles situasjonsforståelse

- I intervjuene kommer det frem at det ikke er øvd systematisk sammen med Avinor på hendelser utenfor flytrafikkområdet. Det var derfor usikkerhet rundt felles talegruppe, kapasitet og slagkraft.

«Det er brann. Oppmøteplass – Heliporten»

(Første ankomstmelding fra politiet)

En ankomstmelding bør inneholde:

- Kjørevei og møteplass
- Innsatsområde og skadeomfang
- Melder, vitner, mv.
- Farlig område
- Viktig informasjon for den videre planlegging av ekstra ressurser, i form av materiell, personell, beredskap osv.

Kritisk, manglende felles situasjonsforståelse

- Intervjuene avdekket at det på et tidspunkt under hendelsen var uklarheter rundt om det var mennesker inne i det brennende parkeringshuset på det tidspunktet som RBR kom frem.

"Det som ble sagt fra politiet, i den fasen som gjorde at vi kunne gå over til slokking.....på et eller annet tidspunkt så sa de: Folkene er ute av bygget, eller at vi har fått folkene ut av bygget. Vi var to ledere som forsto det slik at folk var ute av bygget. [...] Men jeg burde tenkt meg til at bygget kunne ikke være sjekket. Det er jo 50 000 m2....bygget var jo ikke sjekket."

Brannvesenet bør trene på å bedre den felles situasjonsforståelsen med de andre innsatsaktørene. En god måte å trene dette på er gjennom bruk av simuleringsverktøy

Gjenkjennelsesbaserte beslutningsmodeller

- Det forekommer at forskjellige ledere bruker litt forskjellige vurdering- og beslutningsmodeller. Modellene har samme prinsipielle form, men terminologien er forskjellig. Dette kan skape misforståelser

“Jeg har en mappe i bilen. Jeg må på en måte bruke den, men det er ingen andre som skjønner den.”

- Norges brannskole underviser ledere i dag på andre ledelsessystem, enn for 10 år siden. «Nye» og «gamle» ledere vil derfor ha kompetanse på forskjellige system.

Norges brannskole bør tilby oppdateringskurs til utrykningsledere som har utrykningslederkurs fra før syvtrinnsmodellen ble innført.

Oppsummerte læringspunkter

Hvilke faktorer kunne påvirket størrelsen på brannen, sett fra et taktisk perspektiv?

- Tid fra brannstart - til «vann på brann»
- Hendelsestype i utkalling
- Manglende planverk
- Manglende øvelser
- Manglende felles situasjonsforståelse

“Når du kommer frem til noe så stort...du er underlegen. Om jeg hadde fått alle RBR sine ressurser, til å stått på hver sin ende der, med de kreftene som var i sving... det var 10 biler, etter bare noen minutter 30...mens vi etablerte oss. Det er kanskje litt arrogant å si det, men skulle vi gjort noe mer, måtte vi vært tidligere på plassen”